

in Part I) to the pieces of children's literature they were exposed to. If that were so, this book would not only promote learner empowerment in such a teaching environment, but it would also contribute to the digestibility of the text, and it would certainly make a more powerful point while convincing readers to include the author's recommendations in their EFL teaching.

However, the study is very carefully structured. Page after page, it feels as though the author is steering the reader towards the idea that there is an original piece of literature for every level of EFL learner. As opposed to the idea that picturebooks are mostly for very young learners, Bland finds and presents examples that can be used for teaching more mature learners. It is also up to teachers how they use the materials, that is, what their teaching goals are, and how they can use, for example, picturebooks to stimulate the students' use of language. In short, the proper consumption of children's literature should bring students to the point where they are ready to enjoy adult literature.

Janice Bland communicates her ideas fluently by means of academic discourse, and she offers abundant references that are often interwoven with her own thoughts. She nevertheless manages to construct a clear message that certainly finds its way to the reader who engages with the topic.

As advertised, this book aims at practising teachers who are looking to advance their FL (foreign language) teaching with useful literature pieces, and those who wish to expand their existing knowledge and possibly find an inspiration for further research regarding children's literature in the EFL classroom. Numerous researchers are cited on every page, so it is evident that the author of this book is thoroughly acquainted with research in her field. For this reason, this book inclines more to scholars than to classroom teachers who usually look for hands-on teaching ideas. In essence, teacher trainers would benefit from this book the most: they could use at least some of the chapters to foster the use of children's literature in foreign language teaching. In this way, student teachers are led in a valuable direction: they would grow more sensitivity to the three literacy aspects that Janice Bland promotes in her three central chapters. At the same time, as she claims, "a literary study of children's literature in teacher education is necessary to equip ongoing teachers with sufficient know-how to select suitable texts and to analyse their potential for visual and literary literacy" (297). In addition, a pedagogical study of children's literature leads to the third issue, "critical cultural literacy", as promoted in this book.

Silvija Hanžić Deda

Književni odgoj u kurikulskome kontekstu

Dragutin Rosandić. 2013. *Obrazovni kurikulumi, standardi i kompetencije: s posebnim usmjerenjem na jezično-književno područje*. Zagreb: Naklada Ljevak. 325 str. ISBN: 978-953-303-592-5

Knjiga Dragutina Rosandića *Obrazovni kurikulumi, standardi i kompetencije: s posebnim usmjerenjem na jezično-književno područje* objavljena je u trenutku kad se u

obrazovnome sustavu Republike Hrvatske intenzivno promišlja o kurikulu, standardima i kompetencijama. Novoizišlo djelo omogućuje uvid u kurikulske teorije i metodologiju izrade kurikula te daje pregled razvoja kurikulske teorije tijekom povijesti.

Knjiga obuhvaća petnaest poglavlja i sažetak. Prvo je poglavlje „Kurikulumska teorija i metodologija“ – u njemu autor definira znanstveni pojam kurikula, izlaže razvoj teorije kurikula i identificira načela kurikulske metodologije. U poglavlju „Metodološki modeli“ opisane su kurikulske odrednice, ustrojstvo kurikula te se prikazuje kurikulum na školskoj razini.

„Kurikulum u hrvatskoj teoriji i metodologiji“ opširno je poglavlje u kojemu se jasno ističu hrvatski znanstvenici koji su se bavili teorijom i metodologijom kurikula. Autor povezuje prve informacije o teoriji kurikula u Hrvatskoj s člankom Marijana Koletića (1976.), a navodi važnija djela i autore do 2012. godine (Poljak, Jurić, Miljak, Mijatović, Pastuović, Pelekčić, Bašić, Matijević, Rosandić, Žužul, Milat, Hrvatić, Sekulić-Majurec, Slunjski, Cindrić, Miljković, Strugar). U istome se poglavlju ističu prijepori oko termina „kurikul“ ili „kurikulum“, a autor se nakon objavljivanja dokumenta *Okvirni nacionalni kurikulum* opredijelio upravo za taj službeni naziv. (Autorica se ovoga prikaza opredijelila za termin „kurikul“ osim kad doslovno navodi riječi autora knjige. Termin „kurikul“ smatra se u standardnome hrvatskome jeziku u cijelosti prilagođenom posuđenicom, a termin „kurikulum“ djelomično prilagođenom posuđenicom. To je normirao i novi *Hrvatski pravopis* iz 2013. godine u izdanju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje.)

Osobit interes čitatelja u Hrvatskoj potiče prikaz prvoga pokušaja stvaranja hrvatskoga nacionalnoga kurikula te nacrt koji mu je prethodio još 1989. godine, a autor mu je Dragutin Rosandić. Autor zaključuje da utvrđivanje strategije preobrazbe i razvoja hrvatskoga školskoga sustava treba temeljiti na znanstvenoj metodologiji koja obuhvaća sustav različitih postupaka i sredstava među kojima ističe raspravu, valorizaciju, recenzije, ankete i normative. Vrijedno je istaknuti da autor navodi temeljne međunarodne i nacionalne dokumente na kojima se treba temeljiti izrada nacionalnoga kurikula, odnosno dokumente koji temeljito opisuju i reguliraju različite aspekte odgojno-obrazovne djelatnosti.

Temeljne konceptijske značajke i reformski kontekst kurikula u Hrvatskoj navode se u poglavlju „Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i opće obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi“ u kojemu se opisuje istoimeni dokument. U poglavlju „Pedagogijski, edukologijski, didaktički i metodički prinosi kurikulumskoj teoriji i metodologiji“ autor na temelju prikaza djela *Osnove suvremene pedagogije*, urednika Antuna Mijatovića (1999.), *Edukologija* Nikole Pastuovića (1999.) i *Kurikulum: teorije, metodologija, sadržaj, struktura*, urednika Vlatka Previšića (2007.), pruža pouzdane znanstvene informacije o svim odrednicama kurikula.

U poglavlju „Vrste kurikuluma“ Rosandić daje prikaz austrijskoga, talijanskoga, njemačkoga, švedskoga i finskoga kurikula za materinski jezik. Sastavljačima kurikula preporučuje finski model predmetnoga kurikula za materinski jezik u kojemu se jasno definiraju ove odrednice: ciljevi koji su usmjereni na povećanje komunikacijskih vještina, vještina čitanja i pisanja te oblikovanja učeničkoga odnosa s književnošću i jezikom.

Knjiga zahvaća korpus znanstvene i stručne literature o kurikulu, a autor također izdvaja najvažnija djela koja mogu biti uporište za oblikovanje i stvaranje kurikula. U tu

svrhu u poglavlju „Kurikulumski teorijsko-metodološki predlošci za stvaranje kurikuluma“ ističe prvu cjelovitu monografiju o promjenama hrvatskoga obrazovnoga sustava autora Vladimira Strugara *Znanje, obrazovni standardi, kurikulum: teorijsko-kritički pristup obrazovnoj politici u Hrvatskoj* (2012.). Potom prikazuje predloške Vesne Grahovac-Pražić i Sanje Vrcić-Mataije, Vladimira Jurića, Valentina Puževskoga, Milana Matijevića i Diane Radovanović, Marka Pranjića te Ante Bežena.

U poglavlju „Jezično-komunikacijsko područje“ može se pronaći opis Hrvatskoga jezika kao nastavnoga predmeta i važnost sadržaja predmetnih područja u stjecanju jezične komunikacijske kompetencije.

Nadalje, Rosandić prikazuje kronologiju promjena u hrvatskome školstvu u poglavljima „Metodologija promjena hrvatskoga školstva“ i „Promjene hrvatskoga odgojno-obrazovnoga sustava“. Može se istaknuti teza o nepouzdanosti provjeri kvalitete hrvatskoga školstva u poglavlju „Vrednovanje odgojno-obrazovnoga sustava“. Autor navodi didaktičke teorije vrednovanja te opisuje praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učeničkoga znanja.

U poglavlju „Internacionalizacija sustava“ autor navodi i opisuje važnost i karakteristike međunarodnih projekata vrednovanja čitalačke, matematičke i prirodoslovne pismenosti (PISA 2000., 2003., 2006. i 2009.).

„Uzorak obrazovnoga standarda za materinski jezik“ poglavlje je u kojemu se prikazuje austrijski primjer s ciljem usporedbe i usklađivanja hrvatskoga obrazovnoga standarda s europskim standardima za materinski jezik, a poglavlje „Ususret novim promjenama hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava“ obuhvaća elemente koje valja uvažavati pri oblikovanju strategije formiranja novoga odgojno-obrazovnoga sustava. Autor ističe da oni trebaju biti utemeljeni na znanstvenim, stručnim, društvenim i gospodarskim uporištima, a ne na voluntarizmu, populizmu i stranačkoj uskogrudnosti.

U posljednjemu se poglavlju, „Učenje kompetencija“, daje prikaz novoga modela kompetencijskoga učenja u kojemu se prikazuje odstupanje od tradicionalne paradigme u učenju. Kompetencijsko učenje omogućuje stjecanje kompetencija, a učenik je u tome modelu glavni subjekt odgojno-obrazovnoga procesa.

Kao hrvatski metodičar materinskoga jezika Rosandić knjigu završava sažetkom u kojemu identificira temeljne nositelje promjena hrvatskoga školskoga sustava pa je knjiga namijenjena institucijama koje se bave odgojem i obrazovanjem uključujući resorno ministarstvo i agencije te druge nezaobilazne subjekte: roditelje, učenike, društvenu i kulturnu javnost.

Knjiga daje pregled važnih djela i autora koji su pisali o kurikulskim teorijama i metodologiji promjena u hrvatskome obrazovnome sustavu s posebnim naglaskom na jezično-komunikacijsko područje. Osobito su vrijedni uzorci europskoga obrazovnoga standarda za materinski jezik te popis temeljnih dokumenata koji otvaraju internacionalne obzore u odgoju i obrazovanju.

Martina Kolar Billege